

**MARMARA ÜNİVERSİTESİ SANAT ve
TASARIM DERGİSİ (MUJAD)**
MARMARA UNIVERSITY JOURNAL of ART
and DESIGN (MUJAD)

2023 Haziran, Cilt: 14, Sayı: 1
2023 June, Vol. 14, No. 1

Sanat ve tasarım alanında hakemli bir dergidir.
It is a refereed journal in art and design.

Yaygın-sürelili bir yayındır. Yılda iki kez yayımlanır.
It is a periodical journal. It is a biannual journal.

Dili: Türkçe-İngilizce
Language: Turkish-English

Sahibi / Owner

Marmara Üniversitesi Rektörlüğü Adına
İmtiyaz Sahibi
Prof. Dr. Mustafa Kurt (*Rektör/Rector*)

Yazı İşleri Müdürü / Editor in Chief

Doç. Seçkin Sevim,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Editör Yardımcısı / Co-Editor

Dr. Öğr. Üyesi Emine Vagtberg,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Sanat Editörü / Art Editor

Dr. Öğr. Üyesi Lale Altunel,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Tasarım Editörü / Design Editor

Doç. Cem Kara,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

**Dil Editörü (Türkçe) /
Language Editor (Turkish)**

Doç. Seçkin Sevim,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

**Dil Editörü (İngilizce) /
Language Editor (English)**

Dr. Öğr. Üyesi Emine Vagtberg,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Marmara Üniversitesi Yayınevi

Marmara University Press
Goztepe Kampusu 34722 Kadıköy, İstanbul
Tel / Phone: (0216) 777 14 08
Faks / Fax: (0216) 777 14 01
E-posta / E-mail: yayinevi@marmara.edu.tr

ISSN: 2980-2822

Marmara Üniversitesi Yayınları

Her hakkı saklıdır, makalelerin sorumlulukları
yazarlara aittir.

All rights reserved, authors are fully responsible
for their papers.

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Esra Aliçavuşoğlu Karaveli,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Gülay Karşıcı,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Hale Gezer,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. İdil Akbostancı,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Meltem Eti Proto,
Rome University Of Fine Arts, İTALYA

Prof. Seçkin Tercan,
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi,
TÜRKİYE

Doç. Aygün Dinçer Kırca,
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi,
TÜRKİYE

Doç. Dr. Bilgen Aydın Sevim,
Sakarya Üniversitesi, TÜRKİYE

Doç. Kerem Ozan Bayraktar,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Doç. Mesude Hülya Doğru,
Sakarya Üniversitesi, TÜRKİYE

Doç. Dr. Seda Yavuz,
İstanbul Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Öğr. Üyesi Seden Odabaşoğlu,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Görsel Tasarım / Visual Design

Doç. Cem Kara,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Dizgi / Typesetting

Dr. Öğr. Üyesi Emine Vagtberg,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Son Okuma / Proofreading

Meryem Nuriye Yavuz,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Naz Falay,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Adres / Address

Marmara Üniversitesi Sanat ve Tasarım
Dergisi (MUJAD)
Marmara University Journal of Art and Design
(MUJAD)
Marmara Üniversitesi - Güzel Sanatlar
Fakültesi Acıbadem Caddesi, Küçükçamlıca
34718 - Kadıköy - İstanbul
www.gsf.marmara.edu.tr
Tel / Phone: 0216 777 46 00
E-posta / Email: mujad@marmara.edu.tr

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Ağâh Tarkan Okçuođlu,
İstanbul Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Burcu Pelvanođlu,
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi,
TÜRKİYE

Prof. Bülent Erçetin,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Çađrı Saray,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Ece Emine Karşal,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Emre İvizler,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. H. Tonguç Tokol,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Henry Hildebrandt,
University Of Cincinnati, SAID, DAAP, AMERİKA

Prof. Dr. M. Biret Tavman Ertuđrul,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Mehmet Reşat Başar,
İstanbul Aydın Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Sevim Arslan,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Prof. Sotirios Papadopoulos,
Accademia di Belle Arti di Verona, İTALYA

Doç. Dr. Ayşe Hazar Köksal,
Özyeđin Üniversitesi, TÜRKİYE

Doç. Bob Krikac,
Washington State University, AMID, AMERİKA

Doç. Mehmet Ali Müstecaplıođlu,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Doç. Nalan Danabaş,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Öğr. Üyesi Nurettin Bektaş,
Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi tarafından 2010-2022 yılları arasında *Sanat-Tasarım Dergisi* olarak yayımlanan dergimiz, 2023 yılından itibaren *MUJAD (Marmara University Journal of Art and Design / Marmara Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi)* adıyla yayın hayatına devam etmektedir.

Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki kez yayımlanacak *MUJAD*, sanat ve tasarım alanlarında akademik çalışmalar yapan araştırmacıları bir araya getirerek nitelikli bir tartışma ortamı oluşturmayı amaçlamaktadır. *MUJAD* aynı zamanda lisansüstü eğitimlerine devam etmekte olan sanatçı, tasarımcı ve akademisyenlere de çalışmalarını paylaşma imkânı sağlayacak; uzun uğraşlar sonucu ortaya çıkmış olan çalışmaların okuyucuyla buluşmasına aracı olacaktır. Dergide yayımlanacak yazıların sanat ve tasarım alanlarındaki tartışmaları derinleştirerek literatüre katkı sağlaması beklenmektedir.

DergiPark platformunda yer alan *MUJAD*, sanat ve tasarım alanlarındaki tüm teorik ve pratik bakış açılarına yer vermeyi misyon olarak belirlemiştir. Resimden sinemaya, geleneksel sanatlardan endüstriyel tasarıma kadar uzanan akademik çalışmaların yanı sıra sanat tarihi, sanat felsefesi ve sanat sosyolojisi alanlarında yazılmış makaleler de derginin kapsamındadır.

Our journal, which was published by Marmara University Faculty of Fine Arts as Art-Design Journal between 2010-2022, continues its publication life as *MUJAD (Marmara University Journal of Art and Design)* since 2023.

MUJAD, which will be published twice a year, in June and December, aims to create a qualified discussion environment by bringing together researchers who conduct academic studies in the fields of art and design. *MUJAD* will also provide artists, designers and academicians who are continuing their postgraduate education with the opportunity to share their work; it will be an intermediary for the works that have emerged as a result of long efforts to meet with the reader. The articles to be published in the journal are expected to contribute to the literature by deepening the discussions in the fields of art and design.

MUJAD, which is on the DergiPark platform, has set as its mission to include all theoretical and practical perspectives in the fields of art and design. In addition to academic studies ranging from painting to cinema, from traditional arts to industrial design, articles written in the fields of art history, philosophy of art and sociology of art are also within the scope of the journal.

İÇİNDEKİLER

TABLE of CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

- 1-18 **Özlem Şimşek**
Özlem Şimşek'in *Neriman Hanım* Serisinin Michel Foucault'nun "Benlik Teknolojileri" Kavramı Etrafında Analizi
Analysis of Özlem Şimşek's Artwork *Neriman Hanım* within Michel Foucault's Notion of Technologies of the Self
- 19-37 **Devabil Kara**
Arkeolojinin Arayüzünde Çalışan Sanat: "Yokluğun Karmaşık Sorunları ve Boşluk: 4. Katman"
Art Working at the Interface of Archaeology: "The Complex Problems of Absence and Emptiness: Layer 4"
- 38-56 **Susana Fernandez Blanco**
Encaustic with Pigments from Saudi Arabia: Artistic Proposal Using Sustainable Local Materials for Encaustic Painting
Suudi Arabistan'dan Pigmentlerle Ankostik: Ankostik Boyama için Sürdürülebilir Yerel Malzemelerin Kullanımı
- 57-72 **Serkan Aycil**
Uluslararası İlişkiler Bağlamında Türkiye Balkan Ülkeleri Temalı Filatelik Tasarımların Analizi
Analysis of Turkey Balkan Countries Themed Philatelic Designs in The Context of International Relations
- 73-92 **Kemal Oruç**
Tek Mekânda Geçen Tek Kişili Filmlerin Anlatım Biçimi
The Narration Style of One-Man Movies Set in a Single Place

Derleme Makaleler / Review Articles

- 93-102 **Mehmet Remzi Demirel**
Öncü Kadın Tasarımcılardan Elaine Lustig Cohen'in 1974-1990 Yılları Arasında Tasarladığı Ekslibrislerin Görsel Tasarım Prensipleri Bağlamında İncelenmesi
The Life of Elaine Lustig Cohen, One of the Leading Female Designers, and Examination of the Exlibrises She Designed between 1974-1990 in Context of Visual Design Principles
- 103-120 **Dicle Yıldırım, Mustafa Akman**
Dünden Bugüne Grafik Tasarım Mesleği ve İsimlendirme Sorunsalına Bakış
Graphic Design Profession from Past to Present and a Look at the Problem of Naming
- 121-133 **Sanver Özgüven, Leyla Arslan**
Ai Weiwei ve Antony Gormley'in Seramik Enstalasyonlarında Tektipleşme Standardization in Ai Weiwei and Antony Gormley's Ceramic Installations

- 134-153 **Serpil Yılmaz**
Çağdaş Fotoğraf Sanatında Gözetim ve Mahremiyetin Teşhiri: Michael Wolf Örneği
Exhibition of Surveillance and Privacy in Contemporary Photographic Art: The Case of Michael Wolf
- 154-176 **İpek Şenel Özayten**
Three Examples of Artist Residence Programs in the Context of Nature-Culture Continuity of Today: Jatiwangi Art Factory in Indonesia, Heartbreaker in Czechia, and Nau Coclea in Spain
Günümüzde Doğa-Kültür Sürekliliği Bağlamında Sanatçı Rezidans Programlarına Üç Örnek: Endonezya'da Jatiwangi Art Factory, Çekya'da Heartbreaker ve İspanya'da Nau Coclea
- 177-197 **Fatma Gökçe Çiçek Tuğer**
Eril Tahakkümün Gölgesinde Bir Entegre Profesyonel: Clara Schumann
An Integrated Professional in the Shadow of Masculine Hegemony: Clara Schumann
- 198-213 **Özge Can Balaban**
Biliş, Bilişsel Bilim ve Tasarım Üçgeninde Yaratıcılık
Creativity in the Triangle of Cognition, Cognitive Science, and Design

Çeviri Makale / Translated Article

- 214-226 **Emanuele Arielli, Lev Manovich; Çev. Kerem Ozan Bayraktar**
Yapay Zekâ Estetiği ve İnsan Merkezli Yaratıcılık Miti
AI-aesthetics and the Anthropocentric Myth of Creativity

Kitap İncelemesi / Book Review

- 227-229 **Özge Sayılğan**
Animasyon Sineması: Tarih, Kuram, Uygulama

Röportaj / Interview

- 230-244 **Özer Anar**
Derviş Zaim: "Sinema Tekniği Altı Ayda Öğrenilir. Önemli Olan Hikâye Anlatmayı Öğrenmektir."

Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi olarak 2010 yılından bu yana yayımladığımız *Sanat-Tasarım Dergisi*'ni on dördüncü sayısından itibaren sizlere *Marmara Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi / Marmara University Journal of Art and Design (MUJAD)* olarak ulaştırmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Dergimiz artık *Marmara Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi* adıyla hem kendi disiplini, hem de ilişkide olduğu diğer alanlara yaptığı katkı ve sürekliliği ile önemli bir misyonu yerine getirmeye devam ediyor.

Dergimiz; sanat ve tasarım alanındaki teorik, pratik ve eleştirel bakış açılarını çeşitlendirecek özgün araştırmalara yer vermekte; sanatın disiplinlerarası bir çerçevede yeni bir dil üzerinden devam ettiği inancıyla bu yaklaşımları örnekleyen, tarihsel bağlamda dile getiren çalışmalarını konunun uzmanlarıyla bir araya getirmeyi hedeflemektedir. Dergimiz aynı zamanda lisansüstü eğitimlerine devam etmekte olan genç sanatçı, tasarımcı ve akademisyenlere de çalışmalarını paylaşma imkânı tanımakta ve uzun uğraşlar sonucu ortaya çıkmış olan bu çalışmaların okuyucuları ile buluşmasına aracı olmaktadır. *Marmara Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*; sanat tarihi, sanat felsefesi, sanat sosyolojisi gibi alanlarda yazılmış makalelerin yanı sıra edebiyattan müziğe, resimden mimariye kadar sanat ve tasarım alanındaki tüm akademik çalışmalarını da kapsamaktadır.

Yılda iki kez yayımladığımız *Marmara Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*'nin sanat ve tasarımla ilgilenen herkese katkıda bulunacağını umut ediyor ve derginin hazırlanmasında büyük katkıları olan Yazı İşleri Müdürü Doç. Seçkin Sevim; Editör Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi Emine Vagtborg ile değerli Yayın Kurulu üyelerimiz ve Danışma Kurulu üyelerimize teşekkürlerimi sunuyorum.

Prof. Emre İkizler
Dekan